

Miasto to mieszkańcy, czyli o polityce społecznej Krakowa

2020-01-02

Polityka społeczna to szczególny zakres działań miasta. Koncentruje się na tym, co dla miasta najważniejsze - na sprawach dotyczących codziennego życia mieszkańców. W strukturach magistratu od roku funkcjonuje osobny wydział koordynujący działania Krakowa w obszarze polityki społecznej oraz zdrowia.

- Urząd pracuje dla mieszkańców, bo miasto to przede wszystkim mieszkańcy. To najważniejszy zakres naszych działań, wymagający bardzo uważnego podejścia i słuchania głosów krakowian. Chcemy odpowiadać na potrzeby mieszkańców naszego miasta, a jednocześnie musimy robić to zgodnie z uwarunkowaniami formalnymi. Stąd decyzja o tym, żeby szeroko rozumiana polityka społeczna była realizowana w jednej jednostce - podkreśla Andrzej Kulig, zastępca prezydenta ds. polityki społecznej i komunalnej.

- Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia zajmuje się obecnie sprawami seniorów, młodzieży, żłobków, organizacji pozarządowych, zdrowia, rodziny i problematyką osób z niepełnosprawnościami. W nowej formule funkcjonujemy od roku. Staramy się zaspokajać oczekiwania krakowian w zakresie naszych działań, a także angażować mieszkańców we współdecydowanie o sprawach miasta - dodaje Elżbieta Kois-Żurek, która koordynuje pracę Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Mieszkańcy decydują

Jak angażować mieszkańców w życie miasta, w podejmowanie decyzji i działań, które wpływają na rozwój Krakowa? Można to robić na przykład oddając im do dyspozycji część budżetu Krakowa. W 2019 roku odbyła się VI edycja Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, do którego mieszkańcy zgłosili 949 projektów. Po weryfikacji formalnej i merytoryczno-prawnej mieszkańcy mogli głosować na 557 projektów (118 projektów o charakterze ogólnomiejskim, 439 dzielnicowych). Do realizacji wybrano 172 projekty: 10 ogólnomiejskich i 162 dzielnicowe. Na ich realizację została przeznaczona kwota w wysokości 30 mln zł.

Każda kolejna edycja budżetu obywatelskiego pokazuje, jak mocno zmienia się przestrzeń miasta i poszczególnych dzielnic dzięki zaangażowaniu mieszkańców, którzy w ramach projektów budżetu obywatelskiego biorą też udział w licznych, ciekawych i potrzebnych przedsięwzięciach.

Mieszkańcy zaangażowani

Konsultacje społeczne i inicjatywy lokalne to kolejne „narzędzia”, które oddane w ręce mieszkańców mają realne przełożenie na funkcjonowanie naszego miasta.

W 2019 roku odbyło się 17 procesów konsultacyjnych dotyczących różnych tematów, na przykład powstającego Muzeum - Miejsca Pamięci KL Plaszow, projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, opracowania koncepcji funkcjonowania Centrum Obywatelskiego Nowa Huta, formy i miejsca uczczenia pamięci żołnierzy Armii Krajowej czy skateparków w poszczególnych dzielnicach.

Rok 2019 to także czas, w którym mieszkańcy aktywnie korzystali z inicjatyw lokalnych – siedem wniosków zostało już zrealizowanych, cztery są w realizacji, a pięć kolejnych czeka na ocenę. Kontynuowane były też szkolenia e-learningowe zwiększające wiedzę mieszkańców na temat konsultacji społecznych prowadzonych przez miasto.

Zdrowie mieszkańców

Polityka społeczna to także troska o zdrowie mieszkańców, stąd liczne przedsięwzięcia skupione w programie „Zdrowy Kraków 2019–2021”, w ramach którego miasto między innymi oferuje liczne programy profilaktyczne, bezpłatne szczepienia, korzystanie z oferty miejskiego dziennego domu opieki medycznej, a także zapewnienie dostępności opieki medycznej dla uczniów szkół i placówek specjalnych.

W 2019 roku odbyła się kolejna edycja Krakowskich Dni Zdrowia, w ramach których mieszkańcy mogli korzystać z licznych konsultacji i badań, a tegoroczną nowością był I Krakowski Tydzień Zdrowia Psychicznego – przedsięwzięcie mające na celu zainteresowanie krakowian tematem zdrowia psychicznego, zwiększenie wiedzy o zagrożeniach w tym zakresie oraz o możliwościach szukania pomocy, a także walka ze stygmatyzacją osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi. W Krakowie działają także Krakowska Rada Zdrowia oraz Krakowska Rada Zdrowia Psychicznego.

Kraków bez barier

Miasto mocno angażuje się w inicjatywy wspierające osoby z niepełnosprawnościami – zarówno w kwestiach formalnych, takich jak na przykład działania zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, jak też tych dotyczących codziennego funkcjonowania, w czym pomaga dodatkowo informator dla osób niepełnosprawnych oraz dedykowana strona internetowa.

Kraków proponuje też liczne przedsięwzięcia przygotowane z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, na przykład zawody sportowe w różnych dziedzinach czy świąteczne spotkania. Projekt „Rodzicu nie jesteś sam”, realizowany w krakowskich szpitalach z oddziałami położniczymi, zapewnia wsparcie dla młodych rodzin w wypełnianiu roli rodziców i jest źródłem wiedzy na temat dostępności świadczeń zdrowotnych przysługujących dziecku w przypadku niepełnosprawności wrodzonej lub nabytej.

Wsparcie dla rodzin

Kraków ma najwyższy stopień „użłobkowania” spośród polskich miast metropolitalnych wynoszący 33 proc. (stosunek liczby dzieci do liczby instytucjonalnych miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech) – dane według stanu na koniec roku 2018.

W naszym mieście funkcjonują 22 żłobki samorządowe, sześć placówek prowadzonych na zlecenie miasta oraz 218 placówek niepublicznych. Wsparcie miasta dla rodzin to także między innymi dotacje dla dziewięciu Klubów Rodziców z dziećmi do lat trzech oraz funkcjonowanie miejskiego programu wspierania rodzin wielodzietnych.

Zainteresowanie Krakowską Kartą Rodzinną 3+ (dla rodzin z minimum trójką dzieci) jest

ogromne, a liczby pokazują, że program doskonale wpisał się w oczekiwania krakowskich rodzin wielodzietnych. W 2019 roku z jego oferty korzystało 5350 rodzin z 6200 uprawnionych, czyli ok. 90 proc. W ramach programu Krakowska Karta Rodzinna 3+ współpracę z miastem podjęło 160 instytucji publicznych i ponad 190 komercyjnych, rabaty oferowane są w ponad 470 miejscach, a grono partnerów regularnie się powiększa.

Korzyści dla rodzin objętych programem jest wiele - od bezpłatnej komunikacji miejskiej dla dzieci i młodzieży, przez możliwość odpracowania zadłużenia z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych, zwolnienie z chesnego w samorządowych żłobkach, po niższe opłaty za pobyt dzieci w samorządowych przedszkolach.

Młodzi - zaangażowani

Im wcześniej mieszkańcy poczują, że mają wpływ na swoje miasto, tym aktywniej zaangażują się różne działania, stąd program „Młody Kraków 2.0” i liczne inicjatywy dla młodzieży, takie jak na przykład Młodzieżowa Rada Miasta, Krakowska Akademia Samorządności, szkolenia dla młodzieży, przedsięwzięcia dla uczniowskich samorządów szkolnych czy zorganizowane w tym roku po raz pierwszy Młodzieżowe Dni Wolontariatu. Miasto wydaje także czasopismo i informator poświęcone zagadnieniom ważnym dla młodych krakowian.

Aktywni seniorzy

W program zadań z zakresu polityki społecznej wpisanych jest również wiele przedsięwzięć skierowanych do seniorów. Edukacja, aktywizacja i integracja (wewnątrzpokoleniowa i międzypokoleniowa) osób starszych, a także promocja aktywnego i zdrowego trybu życia oraz partycypacja społeczna – to główne cele oferty miasta proponowanej starszym krakowianom.

Wybierane są miejsca przyjazne seniorom, działa portal Kraków dla Seniora oraz infolinia programu Złota Rączka, który zapewnia osobom starszym bezpłatną pomoc w drobnych naprawach domowych. W poszczególnych dzielnicach funkcjonują Centra Aktywności Seniora oferujące między innymi zajęcia z języków obcych, obsługi sprzętu komputerowego, a także florystyczne, taneczne, teatralne i ruchowe. Działa także Krakowska Rada Seniorów.

Mieszkańcy otwarci i równo traktowani

Kraków jest atrakcyjnym miastem, wybieranym jako miejsce do życia przez osoby z różnych stron świata, stąd liczne inicjatywy pomagające nowym mieszkańcom odnaleźć się w funkcjonowaniu w Krakowie, a także przedsięwzięcia z zakresu wielokulturowości, realizowane w ramach programu „Otwarty Kraków”. Wydawane są informatory w językach obcych, działa też Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców.

Miasto zaangażowane jest w międzynarodowy projekt MURAL (*Mutual Understanding, Respect and Learning*), który promuje działania wspierające wzrost tolerancji i szacunku dla różnych wyznań oraz tożsamości etnicznych. Ponadto osobom zaangażowanym we wspieranie zróżnicowania kulturowego, etnicznego, wyznaniowego oraz integrację mieszkańców Krakowa i środowisk cudzoziemców przyznawany jest tytuł Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości.

Efektom współpracy z badaczami z Uniwersytetu Ekonomicznego, w ramach Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji, jest monitorowanie przemian wielokulturowości oraz procesów migracji w Krakowie, a także przygotowanie rekomendacji pozwalających na likwidację barier w integracji cudzoziemców i wykorzystanie ich potencjału w sferze ekonomicznej, społecznej i kulturowej.

Wypracowaniem koncepcji, pomysłów i rozwiązań na rzecz opracowania strategii równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, we współpracy z urzędem, jednostkami miasta, instytucjami kulturalno-oświatowymi, wyższymi uczelniami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i służbami działającymi na terenie Krakowa zajmuje się powołana w 2019 roku Rada ds. Równego Traktowania.

Kraków aktywnie włącza się też w problematykę praw człowieka i przeciwdziałania dyskryminacji, dlatego w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Człowieka, 10 grudnia 2019 r., po mieście jeździł Tramwaj Praw Człowieka - mobilny punkt rozmów o równości, wolności, solidarności i otwartości oraz o sposobach przeciwdziałania dyskryminacji w naszym mieście.

Pomoc dla mieszkańców

W ramach realizacji zadań z obszaru polityki społecznej miasto aktywnie współpracuje z organizacjami pozarządowymi i Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego, która pełni funkcję konsultacyjną i doradcą na linii: miasto – organizacje pozarządowe. CSR, czyli idea społecznej odpowiedzialności biznesu, jest w Krakowie realizowana we współpracy z miastem na przykład w ramach akcji „Podzielmy się ciepłem”, dzięki której organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą osobom potrzebującym w Krakowie (m.in. ubogim, niepełnosprawnym, dzieciom specjalnej troski) otrzymują wsparcie w postaci sfinansowania zakupu ciepła sieciowego oraz ciepłej wody użytkowej.

Potrzebującym mieszkańcom, którzy spełniają określone wymogi formalne zapewniana jest także nieodpłatna pomoc prawną, a osobom zaangażowanym w działania na rzecz innych miasto przyznaje tytuł Filantropa Krakowa.

Szczegółowe informacje dotyczące projektów z zakresu polityki społecznej i zdrowotnej miasta można znaleźć na tematycznych podstronach serwisu miejskiego oraz na dedykowanych profilach w portalu Facebook:

- budzet.krakow.pl
- dlaseniora.krakow.pl
- kkr.krakow.pl
- mlodziez.krakow.pl
- ngo.krakow.pl
- otwarty.krakow.pl
- dialoguj.pl
- krakow.pl/bezbarier
- facebook.com/kgs.krakow